

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลในการจำแนกกลุ่มนักศึกษาที่ใช้เวลาศึกษาภายในช่วงเวลาที่กำหนด หรือ มากกว่าที่กำหนดไว้ในแผนแนะนำการศึกษาของหลักสูตร ระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี และหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เกี่ยวข้องนำไปประกอบการพิจารณาเพื่อหาแนวทางแก้ไขกรณีที่นักศึกษาสำเร็จการศึกษาช้ากว่ากำหนดเวลาของหลักสูตร ตลอดจนใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการให้คำปรึกษา โดยมีขั้นตอนและระเบียบวิธีการวิจัยดังนี้

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่ใช้เพื่อการทำวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการออกแบบสอบถาม และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีและรายงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามจำแนกออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิดประเภทเลือกตอบและคำถามปลายเปิดจำนวน 14 ข้อ ประกอบด้วย เพศ สำเร็จการศึกษาในหลักสูตร คณะ เคยลาออกจากม.พ.ฯแล้ว สอบใหม่หรือไม่ การศึกษาก่อนเข้าศึกษาในม.พ.ฯ เกรดเฉลี่ยก่อนเข้าศึกษาในม.พ.ฯ ขณะศึกษาทำงานพิเศษหรือไม่ การทำงานพิเศษมีผลกระทบต่อการศึกษาหรือไม่ จำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษา ผู้ที่รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษา รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือน รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองเพียงพอหรือไม่ อาชีพหลักของผู้ปกครอง การศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาหรือช้ากว่ากำหนดเวลาของหลักสูตร โดยประกอบด้วย

2.1 พฤติกรรมการเรียนและการทำกิจกรรมของบัณฑิต มีทั้งหมด 18 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิดโดยให้เลือกลงคะแนนระดับคะแนนของพฤติกรรมของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีให้เลือก 10 ระดับคะแนน

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา มีทั้งหมด 15 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิดโดยให้เลือกวงกลมระดับคะแนนของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีให้เลือก 10 ระดับคะแนน (ดังปรากฏในภาคผนวก)

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากแหล่งอื่น ๆ เช่น เอกสาร วารสาร รายงานการวิจัย สิ่งพิมพ์ของรัฐบาล เป็นต้น โดยมีสถานที่ ๆ ใช้เป็นแหล่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลและค้นคว้าได้แก่ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยพายัพ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สำนักทะเบียนและบริการการศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ ซึ่งข้อมูลทุติยภูมินี้ ผู้วิจัยนำไปใช้ประกอบในการวางแผนเพื่อให้ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยพายัพรุ่นที่ 23 ซึ่งเข้าร่วมในพิธีประสาทปริญญาบัตร ในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2543

กลุ่มตัวอย่าง สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่บัณฑิตมหาวิทยาลัยพายัพรุ่นที่ 23 ซึ่งเข้าร่วมในพิธีประสาทปริญญาบัตร ในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2543 โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งประชากรออกเป็นชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดให้คณะต่าง ๆ เป็นชั้นภูมิ และมีการจัดสรรตัวอย่างให้แก่แต่ละคณะด้วยวิธีให้ได้สัดส่วนกับจำนวนบัณฑิตของแต่ละคณะ (Proportional Allocation) ขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 800 คน และขนาดตัวอย่างของแต่ละคณะสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

คณะ	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง
มนุษยศาสตร์	95	49
สังคมศาสตร์	163	83
นิติศาสตร์	70	36
บริหารธุรกิจ	606	309
บัญชี การเงินและการธนาคาร	496	253
พยาบาลศาสตร์	84	43
วิทยาศาสตร์	41	21
ศาสนศาสตร์แมคกิลวารี	12	6
รวม	1,567	800

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลได้ ขั้นตอนต่อไปคือ การจัดการกับข้อมูลที่ได้อีก โดยประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ และเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS FOR WINDOWS โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัว (Multivariate Statistical Techniques) ดังขั้นตอนต่อไปนี้

- การให้รหัสข้อมูล (Coding) เป็นการแปลงข้อมูลคำตอบที่ได้จากแบบสอบถาม ให้อยู่ในรูปข้อมูลที่เป็นตัวเลข ซึ่งสามารถนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไปได้

- การจัดกลุ่มข้อมูล (Recoding) เป็นการปรับเปลี่ยนค่าข้อมูลของตัวแปรบางตัว เพื่อจัดกลุ่มข้อมูลของตัวแปรออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามที่ต้องการ เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ต่อไป

- การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis) เพื่อให้ทราบถึงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและแบบจำลองที่ได้ จึงเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมกับข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- (1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ในการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การวัดการกระจาย และร้อยละ

- (2) เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัว (Multivariate Statistical Techniques) ใช้ในการสร้างแบบจำลองเพื่อจำแนกกลุ่ม โดยแบบจำลองที่สร้างจะใช้วิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) เพื่อศึกษาตัวแปรที่สามารถนำมาใช้ทำนายการจำแนกประเภทออกเป็นกลุ่มที่ต้องการได้อย่างถูกต้อง

สถานที่ทำการวิจัย

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2543 และวิเคราะห์ข้อมูล ณ มหาวิทยาลัยพายัพ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรกลุ่ม คือ กลุ่มนักศึกษาที่ใช้เวลาศึกษาภายในช่วงเวลาที่กำหนด และ กลุ่มนักศึกษาที่ใช้เวลาในการศึกษามากกว่าช่วงเวลาที่กำหนด

ตัวแปรอิสระ คือตัวแปรที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการจำแนกกลุ่มนักศึกษาที่ใช้เวลาศึกษาภายในช่วงเวลาที่กำหนด และกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่าช่วงเวลาที่กำหนด ประกอบด้วยตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

พฤติกรรมการเรียนและการทำกิจกรรม

- ขณะศึกษาทำงานพิเศษ (part)
- การทำงานมีผลกระทบต่อการศึกษา (eff)
- รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองโดยเฉลี่ยต่อเดือน (รายได้)
- การเอาใจใส่ในการเรียน (B1)
- การทบทวนเนื้อหาวิชาหลังการเรียน (B2)
- การทำที่บ้านหรืองานที่อาจารย์มอบหมาย (B3)
- การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกห้องเรียน (B4)
- การวางแผนการเรียนตาม Study program (B5)
- การตรวจสอบความถูกต้องของรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน (B6)
- การลงทะเบียนบางรายวิชาไม่ได้เนื่องจากรายวิชานั้นเต็มหรือปิด (B7)
- การคิด F รายวิชาบังคับก่อน (B8)
- การคิด F รายวิชาที่ไม่เปิดสอนทุกภาคการศึกษา (B9)
- มีผลการเรียนต่ำจึงต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำใหม่ (B10)
- การทำกิจกรรมมากจนเกินไป (B11)
- การแบ่งเวลาเรียนให้เหมาะสม (B12)
- การทำงานหารรายได้พิเศษ (B13)
- ปัญหาการโอนย้ายคณะ (B14)
- ปัญหาการโอนย้ายสาขาวิชา (B15)
- ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพร่างกาย (B16)
- ปัญหาค่าใช้จ่ายในการศึกษา (B17)
- วุฒิมัธยมศึกษาสูงสุดก่อนเข้าศึกษาในม.พายัพไม่ตรงสาขาวิชาที่เรียน (B18)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา

- ความยากของเนื้อหาวิชาหมวดศึกษาทั่วไปกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ (A1)
- ความยากของเนื้อหาวิชาหมวดศึกษาทั่วไปกลุ่มวิชามนุษศาสตร์ (A2)
- ความยากของเนื้อหาวิชาหมวดศึกษาทั่วไปกลุ่มวิชาภาษา (A3)
- ความยากของเนื้อหาวิชาหมวดศึกษาทั่วไปกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และคอมพิวเตอร์ (A4)
- ความยากของเนื้อหาวิชาแกน / วิชาพื้นฐานเฉพาะสาขา (A5)
- ความยากของเนื้อหาวิชาเอกบังคับ (A6)
- ความยากของเนื้อหาวิชาเอกเลือก (A7)

- ความยากของเนื้อหาวิชาโท (A8)
- อาจารย์ผู้สอนเปิดโอกาสให้ปรึกษา/ซักถามปัญหาต่าง ๆ (A9)
- ประสบการณ์ในการสอนของอาจารย์ผู้สอน (A10)
- เทคนิคการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาของอาจารย์ผู้สอน (A11)
- อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำแผนการเรียน (A12)
- อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยหาแนวทางหรือให้คำแนะนำแก้ปัญหาเมื่อนักศึกษาเข้าพบ (A13)
- อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำชี้แจงระเบียบข้อบังคับแนวปฏิบัติในการศึกษา (A14)
- อาจารย์ที่ปรึกษาบางท่านไม่เข้าใจในหลักสูตรและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (A15)